

Handreiking voor het treffen van adequate maatregelen in geval van bedreigingen met agressie en geweld tegen burgemeesters en wethouders

1. *Inleiding*

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en de minister van Veiligheid en Justitie (VenJ) willen – evenals het Nederlands Genootschap van Burgemeesters (NGB) en de Wethoudersvereniging – dat politieke ambtsdragers op veilige en integere wijze hun taak kunnen uitvoeren. Agressie en geweld, in welke vorm of tegen wie gericht dan ook, is onacceptabel. Onze democratische rechtsorde is gebaat bij het ongestoord en veilig functioneren van de lokale politiek. De verantwoordelijkheid voor beveiligingsmaatregelen van lokale politieke ambtsdragers is primair een lokale verantwoordelijkheid. Om het lokale bevoegde gezag te ondersteunen bij de uitvoering van deze verantwoordelijkheid en om meer duidelijkheid en uniformiteit te verkrijgen, is een handreiking ten behoeve van deze bestuurders opgesteld. Belangrijk is daarbij om te realiseren dat beveiligingsmaatregelen het sluitstuk vormen van een heel palet aan overheidsmaatregelen. Voor een veilige uitoefening van een politiek ambt of een publieke taak zijn tevens de maatregelen ter preventie, ter verhoging van de aangiftebereidheid, ter verbetering van de registratie en het inzicht in incidenten en een effectieve opsporing en vervolging, van belang. Deze handreiking is vooral bedoeld voor de burgemeester en de wethouders. In voorkomend geval kan deze handreiking ook worden gehanteerd voor raadsleden.

In geval van vragen, onduidelijkheden of suggesties kunt u zich wenden tot het NGB of de Wethoudersvereniging. Raadsleden kunnen contact opnemen met de vereniging voor Raadsleden, Raadslid.nu. In bijlage A treft u de contactgegevens aan.

2. Uitgangspunten bewaking en beveiliging

Sinds 2003 zijn de procedures voor bewaken en beveiligen van personen, objecten en diensten geregeld in het zogeheten 'stelsel bewaken en beveiligen'. In het stelsel werken verschillende organisaties zoals de politie, het Openbaar Ministerie, inlichtingen- en veiligheidsdiensten en bestuurlijke organisaties samen om veiligheidsincidenten te voorkomen. De essentie van bewaken en beveiligen is dat personen zo veilig en zo ongestoord mogelijk kunnen functioneren ongeacht dreiging en risico. Aangezien bewakings- en beveiligingsmaatregelen altijd beperkingen opleggen en kostbaar zijn, is de proportionaliteit een centraal uitgangspunt bij het vaststellen van maatregelen. Bewaking en beveiliging is gericht op het zo ongestoord mogelijk uitoefenen van de functie, maar kan zowel functioneel als privé aanpassingen vragen. Privé kan dat heel ingrijpend zijn voor de persoon in kwestie en zijn of haar omgeving. Beveiligingsmaatregelen zijn geen onderwerp van onderhandeling en medewerking is vereist. Daarnaast is het onmogelijk om absolute veiligheid te garanderen. Bij bewaken en beveiligen is er per definitie sprake van risicoaanvaarding. Er zullen altijd afwegingen gemaakt moeten worden tussen het belang van het zoveel mogelijk ongestoord functioneren en het belang van het veilig functioneren. Het aanvaarden van het risico dient wel een overwogen keuze te zijn, gemaakt door het bevoegde gezag.

3. *Preventieve maatregelen*

Het is wenselijk dat in geval van een mogelijke (be)dreiging met agressie en geweld tegen burgemeester en wethouders er vooraf 'normale' basismaatregelen zijn getroffen. Dit geldt zowel voor de werklocaties als het privédoelgebied (woningen, erven, vervoersmiddelen, etc.) van betrokkenen.

Werklocatie

Veel gemeenten hebben inmiddels - mede naar aanleiding van het protocol dat eind 2009 is afgesloten tussen de toenmalige minister van BZK en het NGB - maatregelen getroffen. Te denken valt aan toegangscontrole, compartimentering van gemeentehuizen, alarmeringen, elektronische, bouwkundige en organisatorische maatregelen, procedures ten aanzien van postbehandeling, e-mail en telefoongebruik en protocollen bij incidenten etc. Het is goed om deze basismaatregelen regelmatig te evalueren en aan te passen. In geval van een acute (be)dreiging dient dit - wellicht ten overvloede - nog eens te gebeuren. Deze basisbeveiligingsmaatregelen zijn in het geval van een dreiging een belangrijk onderdeel van het beveiligingspakket.

Woningen

Gelet op de huidige maatschappelijke situatie en de toename van agressie en geweld tegen politieke ambtsdragers, is het wenselijk om de woning van burgemeester en wethouders eens kritisch te bezien. Voor elke burger zou de woning al moeten voldoen aan het Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW), maar juist voor de doelgroep die wellicht wat kwetsbaarder is, is dit natuurlijk een vereiste. Bovendien speelt hier ook bij dat 'goed voorbeeld doet goed volgen'. Deze maatregelen zijn natuurlijk altijd voor privérekening. (Al of niet betaald uit de functiegerichte onkostenvergoeding.) Uit ervaring blijkt dat veel woningen - dus ook die van burgemeester en wethouders - nog niet voldoen aan deze 'normale' basisvoorzieningen. Wanneer er sprake is van een dreiging vormen deze basismaatregelen aan de woning een belangrijk onderdeel van het totale beveiligingspakket. Diverse gemeenten hanteren in plaats van het PKVW de Verbeterde Risicoklassenindeling (VRKI 2010). Zie hiervoor www.hetccv.nl. Het is aan de gemeente in hoeverre deze 'meer adequate' voorzieningen voor rekening komen van betrokkenen zelf.

Aanvullende maatregelen op basis van een veiligheidsrisico-analyse.

Afhankelijk van de mate van kwetsbaarheid kunnen er aanvullende preventieve maatregelen worden getroffen bij de woningen of de werklocaties van de burgemeester en/of wethouders. Het is raadzaam om bij het begin van een collegeperiode (en/of wijziging) een analyse te (laten) maken van de mogelijke risico's. De analyse kan worden gedaan door de politie of de gemeente zelf. Het is in ieder geval wenselijk de analyse in het driehoeksoverleg met de politie en de (Hoofd)Officier van Justitie (HovJ) te bespreken. Laatstgenoemden kunnen (via de driehoek) gebruik maken van de landelijke diensten om de analyse te vervolmaken.

Eventuele noodzakelijke aanvullende maatregelen zijn sterk afhankelijk van de aard van de gemeente, de specifieke portefeuilles en de opgestelde analyse. Een gemeente waarvan bekend is dat er vaak conflicten zijn met bepaalde (groepen) inwoners, die tot agressie zouden kunnen leiden, zal wellicht enige aanvullende maatregelen moeten treffen. Bijvoorbeeld folie tegen ruiten, persoonlijke alarmering en/of een camera. Maar wellicht ook extra maatregelen met betrekking tot de beveiliging van computer- en telefoongebruik. Gemeenten zullen hierbij moeten meewegen dat betrokkenen vaak vertrouwelijke en/of geheime stukken in hun woning voorhanden hebben.

Het aanbrengen van de nodige fysieke voorzieningen kan natuurlijk door elk goed bekend staande aannemer worden uitgevoerd. Landelijk zijn er een aantal bedrijven geselecteerd die hiermee de nodige ervaring hebben opgebouwd. De gegevens treft u aan op het besloten gedeelte van de website van het NGB en de Wethoudersvereniging. (Zie voor de gegevens bijlage A.) In enkele gevallen zal er ook aandacht moeten worden besteed aan privé- of dienstauto. Te denken valt dan aan o.a. centrale deurvergrendeling en handsfreeset.

De kosten van deze maatregelen zijn functiegerelateerd en komen - evenals de basis (beveiligings)maatregelen op de werklocatie - dan ook voor rekening van de gemeente. Binnen de gemeentebegroting kan dit onder het hoofdstuk 'bedrijfsvoering' worden verantwoord. In verband met de veiligheidsrisico's is het verstandig om geen ruchtbaarheid te

geven aan de getroffen maatregelen. Het is raadzaam om deze (mogelijke) uitgaven al aan het begin van een collegeperiode te bespreken met de gemeenteraad, zodat dit geen ongewenste openbare discussie gaat worden bij de behandeling van de begroting. De ervaring leert dat dergelijke aanvullende kosten – vanzelfsprekend afhankelijk van het aantal collegeleden en de veiligheids-risicoanalyse - beperkt zijn. Er zijn gemeenten die in de begroting een voorziening hebben getroffen ten behoeve van de 'beveiliging bestuurders', waarmee een en ander adequaat is afgedekt en openbare discussies kunnen worden vermeden.

Bij het formuleren van het noodzakelijke beleid kan gebruik worden gemaakt van het 'Stappenplan voor een veilige publieke taak voor politieke ambtsdragers' dat is geïnitieerd door het ministerie van BZK. Zie hiervoor ook www.veiligbestuur.nl.

Naast de hiervoor genoemde fysieke maatregelen is het aan te bevelen om de procedures goed door te nemen en eventueel te werken met contactpersonen (o.a. bij de politie).

Mochten collegeleden om hun moverende redenen geen gebruik maken van de op basis van de analyse geadviseerde maatregelen dan is het wenselijk dit schriftelijk vast te leggen.

Opleidingen

Los van het bovenstaande is het goed dat burgemeesters en wethouders zijn getraind met het omgaan van agressie en geweld. NGB, diverse colleges, Wethoudersvereniging en BZK al hebben goede ervaringen met een bureau, waarvan u de gegevens aantreft op de eerdergenoemde website. Vanzelfsprekend kunt u natuurlijk ook een ander daarvoor gespecialiseerd bureau inschakelen.

Verzekering

Om in voorkomend geval voorbereid te zijn op mogelijke kosten die gemaakt moeten worden na een incident van agressie en/of geweld is het zaak om te bezien of de gemeente een goede verzekering heeft afgesloten voor wat betreft eventuele kosten van schade en wellicht verhaalskosten. Dit geldt zowel voor de gemeente als de betrokken bestuurders. VNG Verzekeringen heeft hiervoor een advies opgesteld, dat u als bijlage B bij deze handreiking aantreft.

**4. In het geval
van een concrete
bedreiging met
agressie en/ of
geweld**

Aangifte en melding

Van elke bedreiging dient aangifte te worden gedaan bij de politie. Met zowel de politie als het OM zijn afspraken gemaakt over de noodzaak om adequaat te reageren op dergelijke aangiftes. Het is wenselijk de Commissaris van de Koningin en de HovJ hierover te informeren. Daarnaast wordt aangeraden om, naast het doen van aangifte, het voorval (vertrouwelijk) te melden aan de betreffende belangenverenigingen (NGB en/of Wethoudersvereniging). Het doen van aangifte is belangrijk. Naast het starten van een opsporingsonderzoek, beziet de politie of bewakings- en beveiligingsmaatregelen moeten worden getroffen. De politie zal eerst een dreigingsinschatting opstellen en op basis van deze inschatting van dreiging en risico (beveiligings)maatregelen voorstellen.

Analyse van de (be)dreiging

Het is aan het lokaal bevoegd gezag om de dreigingsinschatting te evalueren en te wegen. Bij de waardering van de dreiging worden verschillende aspecten betrokken, bijvoorbeeld open bronnen en informatie verkregen via andere kanalen. Op basis van een zo compleet mogelijk beeld stelt het lokaal bevoegd gezag het niveau van de dreiging vast. Adviezen over te treffen maatregelen worden door het politiekorps voorgelegd aan het lokaal bevoegd gezag¹. Bij een dreiging tegen een persoon ligt de verantwoordelijkheid voor de beslissing over beveiligingsmaatregelen in het domein van de strafrechtelijke handhaving (HovJ)². Op advies van de politie bepaalt de HovJ of en zo ja, welke (spoed)maatregelen genomen moeten worden. De HovJ draagt er zorg voor dat betrokkene over de dreigingsinschatting en de (spoed) maatregelen wordt geïnformeerd³. Indien mogelijk informeert de HovJ hem of haar ook over de achtergronden.

¹ Aanwijzing OM beveiliging van personen, objecten en diensten.

² Politiewet 1993, artikel 1, lid 2

³ Ligt het te verwachten effect en de aard van de gebeurtenis op het terrein van de openbare orde dan zal het primaat liggen bij de burgemeester. In dat geval worden extra veiligheidsmaatregelen ingezet onder verantwoordelijkheid van de burgemeester. (Gemeentewet, artikel 172)

Uitvoering van de maatregelen

Indien er besloten is tot het treffen van aanvullende beveiligingsmaatregelen, dienen deze in goed overleg met alle betrokkenen te worden uitgevoerd. Bij een oplopende dreiging worden de voorzieningen aan de woning verzaaid en kan er sprake zijn van vormen van rijdend of statisch toezicht door de politie bij de woning. Bij de zwaardere categorieën dreigingen kan er eveneens sprake zijn van persoonsbeveiliging door de Dienst Koninklijke en Diplomatieke Beveiliging (DKDB) van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). Voorop staat dat de bedreigde persoon zo veel mogelijk in staat wordt gesteld te kunnen blijven functioneren. In het stelsel bewaken en beveiligen geldt de volgende verantwoordelijkheidsverdeling:

- De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de maatregelen aan de woning (anders dan in het kader van PKVW), het vervoer en de werkplek.
- De politie is verantwoordelijk voor de uitvoering van maatregelen in de openbare ruimte, zoals surveillance of cameratoezicht.
- In het geval persoonsbeveiliging noodzakelijk is, dan is de DKDB verantwoordelijk voor de uitvoering van de maatregelen.

Het is raadzaam dat alvorens maatregelen worden genomen en hierover afspraken worden gemaakt, duidelijke afspraken te maken over de kosten en voor wiens rekening een en ander uiteindelijk komt. De kostenverdeling volgt in principe de verantwoordelijkheidsverdeling. Vanzelfsprekend is dit niet allemaal van te voren precies te berekenen maar op hoofdlijnen afspraken maken, blijkt in de praktijk toch wel voordelen te hebben. In bijlage C treft u een nadere uitleg aan over de kosten.

Rol gemeenteraad, informatie en communicatie

Indien er zich een incident voordoet en er sprake is van (be)dreiging is het wenselijk om ook tijdig te bespreken op welke wijze de gemeenteraad wordt betrokken en afspraken te maken over de contacten met de pers. Een openbaar debat is, vanzelfsprekend in dergelijke situaties, niet gewenst. Het verdient aanbeveling om de raad (wellicht via seniorenconvent of de fractievoorzitters) vertrouwelijk te informeren en af te spreken dat een eventueel gewenst debat al of niet over de kosten - om veiligheidsredenen - achteraf zal moeten plaatsvinden. De noodzakelijke kosten zullen in de meeste gevallen op de post 'onvoorzien'

worden geboekt of wanneer er een aparte voorziening is getroffen op die post. De hoogte is natuurlijk o.a. afhankelijk van de te nemen maatregelen, de aard en de duur van de dreiging.

Mocht de (be)dreiging gericht zijn tegen één of meerdere wethouders dan zal de burgemeester te allen tijde de woordvoerder zijn richting gemeenteraad. Hij kan zich hierbij desgewenst laten bijstaan door de HovJ, die uiteindelijk verantwoordelijk is voor de dreigingsanalyse en de te nemen maatregelen. Is de burgemeester de direct betrokkene dan zal – in overleg met de burgemeester – bezien moeten worden of de locoburgemeester deze taak kan overnemen of dat de Commissaris van de Koningin hierin een rol vervult. Ook in deze situatie zal de (H)OvJ altijd bereid zijn tot (vertrouwelijke) uitleg aan de gemeenteraad.

Woordvoering

In het geval van een dreiging en het treffen van beveiligingsmaatregelen is het wenselijk afspraken te maken tussen alle betrokken personen en organisaties over de woordvoering. Van belang daarbij is geen uitspraken te doen die mogelijk kunnen leiden tot veiligheidsrisico's. Hierbij gaat het om de aard van de dreiging, de maatregelen die zijn getroffen en de kosten voor de maatregelen.

Uitzondering besluitvorming beveiliging burgemeester

Als een burgemeester zelf onderwerp is van dreiging, vindt de besluitvorming over de te treffen maatregelen plaats in overleg met de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Hiermee wordt voorkomen dat de burgemeester betrokken raakt bij de besluitvorming over zijn of haar eigen maatregelen. Dit betekent niet dat de betrokkene daarmee wordt toegevoegd aan het Rijksdomein. De verantwoordelijkheid voor het monitoren en analyseren van dreiging en risico blijft dus decentraal: in casu de Hoofdofficier van Justitie. In de praktijk zal de politie leidend zijn en onder gezag van de Hoofdofficier van Justitie voorstellen doen over het maatregelenpakket. De NCTV beoordeelt en beslist uiteindelijk over de te nemen maatregelen. Hiermee wordt tevens bereikt, dat bij vergelijkbare dreiging, vergelijkbare maatregelen worden genomen.

Begeleiding burgemeester en/of wethouder

In voorkomende gevallen kan de burgemeester of de wethouder behoefte hebben aan ondersteuning. Een gesprekspartner en/of professionele ondersteuning wellicht. In opdracht van de NCTV is er kortgeleden onderzoek gedaan naar de psychosociale effecten van dreiging en beveiliging. Op basis van dit onderzoek is er inmiddels veel kennis en ervaring op dit terrein. Thans wordt bezien of de onderzoekers van dit programma een rol kunnen hebben bij de noodzakelijke cq gewenste ondersteuning. Tevens wordt in overleg met VNG Verzekeringen bezien of deze kosten binnen de collegebeschermingsverzekering kunnen vallen.

Voorts is er de mogelijkheid om gebruik te maken van de Vertrouwenslijn. Via deze Vertrouwenslijn kunt u indien nodig steun krijgen bij het omgaan van ongewenst gedrag en kunt u zich laten informeren over de mogelijkheden van de opvang. Deze lijn is ook beschikbaar voor Raadsleden en naasten van de genoemde functionarissen.

Vertrouwelijkheid staat hierbij voorop. Zie voor verdere informatie www.devertrouwenslijn.nl.

Afbouw van de maatregelen

Aanvullende beveiligingsmaatregelen zijn op basis van dreiging en risico en dus zelden van permanente aard. Periodiek wordt getoetst of voortzetting van de beveiligingsmaatregelen nog noodzakelijk is. De HovJ bepaalt de afbouw, voortzetting en eventuele vervanging van de maatregelen. Bij het afbouwen van de maatregelen zal altijd rekening worden gehouden met de impact die de dreiging en de beveiliging hebben gehad op de betrokken persoon. Het beëindigen of wijzigen van maatregelen zal daarom vaak gefaseerd gebeuren. De aanvullende voorzieningen die aan het privéhuus van de betrokken (politieke) ambtsdrager zijn getroffen, dienen op kosten van de gemeente te worden verwijderd wanneer de beveiligingsmaatregelen niet langer noodzakelijk zijn. Eventueel kan in overleg met betrokkene worden afgesproken dat de beveiligingsmaatregelen worden overgenomen. De vervolgcosten zijn dan vanzelfsprekend voor de betrokken persoon. Bovenstaande is ook aan de orde wanneer het ambt wordt beëindigd.

Materiële voorzieningen

Het ministerie van Veiligheid en Justitie beschikt over bijzondere materiële voorzieningen ten behoeve van de Nederlandse politie. Het betreft onder meer in het kader van bewaken en beveiligen voertuigen ten behoeve van Verscherpt Rijdend Toezicht, gepantserde bewakingscontainers en gepantserde persoonsvoertuigen (zonder chauffeur). De coördinatie en prioriteitstelling van de operationele inzet van de hier bedoelde voorzieningen is een taak van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid. Een verzoek tot beschikbaarstelling moet – door tussenkomst van de HovJ - bij de NCTV worden ingediend. Maakt het lokaal bevoegd gezag geen gebruik van deze voorzieningen en past zij een andere aanpak toe bij de uitvoering van de besluiten van de NCTV/CBB, dan komen de kosten van deze voorzieningen voor rekening van het lokaal bevoegd gezag.

Tot slot

Deze handreiking is in goed overleg met alle betrokkenen tot stand gekomen. Verzocht wordt om ná incidenten de genomen maatregelen te evalueren aan de hand van deze handreiking en de resultaten te doen toekomen aan de contacten, vermeld in bijlage A.

Bijlage A

Nederlands Genootschap van Burgemeesters

Website: www.burgemeesters.nl

E-mail: info@burgemeesters.nl

Wethoudersvereniging

Website: www.wethoudersvereniging.nl

E-mail: info@wethoudersvereniging.nl

Vereniging voor Raadsleden, Raadslid.NU

Website: www.raadslid.nu

E-mail: info@raadslid.nu

Bijlage B

Collegebeschermingsverzekering

Verbaal en fysiek geweld tegen personen is niet te tolereren en al helemaal niet als het overheidspersoneel of gezagsdragers betreft. Als het slachtoffer ten gevolge van (verbaal) geweld schade ondervindt en vervolgens een schadeclaim wil indienen dienen hiervoor de nodige juridische stappen genomen te worden.

VNG Verzekeringen heeft ook geruime tijd een Collegebeschermingsverzekering lopen, waarbij gemeenten die geconfronteerd worden met *agressie en geweld* tegen burgemeesters, wethouders en raadsleden een beroep kunnen doen op juridische begeleiding/advies. Tevens is in de polis opgenomen dat slachtoffers – indien zij hier gebruik van wensen te maken – een beroep kunnen doen op traumabegeleiding.

Indien de ‘dader’ bekend is, zal de opgelopen lichamelijke, geestelijke en materiële schade op hem/haar verhaald worden. Bij minderjarigen wordt de schade bij de ouders verhaald. Ruim 80% van de gemeenten hebben de Collegebeschermingsverzekering afgesloten.

Invaliditeit/overlijden

Invaliditeit, dan wel overlijden, als gevolg van agressie/geweld van een burger gericht op collegeleden heeft - naast de emotionele - ook in financiële sfeer grote gevolgen.

In samenspraak met het NGB onderzoekt VNG Verzekeringen om dergelijke financiële risico's op te nemen in de Collegebeschermingsverzekering.

Over de uitkomst worden gemeenten uiteraard geïnformeerd. Als uitgangspunt wordt genomen dat burgemeesters, wethouders en nabestaanden redelijkerwijs geen financieel nadeel moeten ondervinden ten gevolge van agressie/geweld te weten:

- terugval nabestaandenpensioen;
- terugval inkomen;
- onderbreking carrière;
- pensioenverlies;
- extra gelden voor aanpassingen of hulpmiddelen;
- overige materiële schade.

Overige dekkingen

De Collegebeschermingsverzekering biedt daarnaast ook dekking indien een burgemeester/wethouder/raadslid geconfronteerd wordt met:

- strafrechtelijke vervolging wegens het plegen van een strafbaar feit;
- civielrechtelijke aanspraken van derden;
- het voeren van verweer tegen aanspraken van derden voortvloeiend uit bestuurdersaansprakelijkheid;
- vergoeding traumahulp.

Mocht een collegelid/raadslid in de toekomst hiermee te maken krijgen dan heeft hij/zij automatisch juridische bijstand.

De burgemeester of wethouder die bij een privaatrechtelijke rechtspersoon (Stichting, Vereniging, NV of BV) een bestuursfunctie of commissariaat bekleedt, waarvan de benoeming tot stand is gekomen middels een raads- of collegebesluit en die mede in het belang van de gemeente wordt vervuld, staat bloot aan het risico van hoofdelijke en persoonlijke aansprakelijkheid. Dit kan in het ergste geval leiden tot het verlies van privé-vermogen.

Ook dit risico is 'ingebed' in de CollegeBeschermingspolis onder de rubriek bestuurders-aansprakelijkheid.

Voor vragen kunt u met VNG Verzekeringen contact opnemen.

Website: www.vngverzekeringen.nl

E-mail: verzekeringen@vng.nl

Bijlage C

Financiering kosten voor bewaken en beveiligen

Uitgangspunt is dat de bijzondere en materiële kosten die de regionale korpsen respectievelijk het KLPD maken in het uitvoeren van de maatregelen, politiekosten zijn. De veiligheidszorg voor personen en objecten is primair een decentrale verantwoordelijkheid. De taak om te bewaken en te beveiligen is een reguliere politietaak (artikel 2, PW 1993). Een korps wordt in principe geacht de eerste drie maanden zelfstandig zorg te dragen voor de inzet van objectbewaking. Wanneer een korps hier niet uitkomt, zijn er altijd mogelijkheden via de reguliere bijstandprocedure. Wanneer er minimaal een jaar structureel capaciteit ingezet wordt, welke boven de norm voor de eigen inzet (1%) gaat, kan overleg plaats vinden met het ministerie van Veiligheid en Justitie om tot een oplossing te komen.

Overige kosten zijn primair de verantwoordelijkheid van de bedreigde persoon (bijvoorbeeld deugdelijk hang- en sluitwerk) dan wel zijn werkgever. De gemeente wordt ook in het geval van de burgemeester gezien als de werkgever. BZK benoemt en stelt de rechtspositie vast, maar de uitvoering en bekostiging van alle rechtspositionele zaken en voorzieningen berusten geheel bij de gemeente. Dat geldt voor zaken als inkomen, uitkeringen, maar ook voor voorzieningen op het werk, reiskosten, pc's, mobiele telefoons. In deze lijn past dat beveiliging op het werk maar ook daarbuiten voor zover die een werkgeverszorg zijn, voor rekening van de gemeente komen en door de gemeente geregeld moeten worden¹.

¹ Op rijksniveau is het overigens op dezelfde manier geregeld. De kosten voor beveiliging van het woonhuis, werkplek en vervoer van de bewindpersoon komen ten laste van de begroting van het departement (werkgever).

De brochure is tot stand gekomen in samenwerking met de volgende partijen:

Nederlands Genootschap van
Burgemeesters

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Ministerie van Binnenlandse Zaken

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Programma Veilige Publieke Taak

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Wethoudersvereniging

